

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ของครูประถมศึกษาเขตภาคเหนือตอนล่าง

A Causal Relationship Model of Working Risk of Primary Teacher
in Lower Northern Area

สุรสิทธิ์ ลาภอินทรี¹, มานิตย์ ไชยกิจ², ทิพย์วรรณ กิตติพร³, ปกรณ์ ประจันบาน⁴
Surasith Lapinsee, Manit Chaiyagit, Tippayawan Kittiporn, Pakorn Prachanban

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง โดยดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือครูจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 640 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์เส้นทาง

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าสถิติ $\chi^2 = 140.11$, $p = .072$, $df = 117$, $\chi^2/df = 1.20$, $GFI = 0.99$, $AGFI = 0.94$, $RMR = 0.35$ และ $RMSEA = 0.018$ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง สามารถอธิบายความแปรปรวนในความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง และมีอิทธิพลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง ต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือปัจจัยมาตรฐานการปฏิบัติงาน มี ขนาดอิทธิพลสูงที่สุดเท่ากับ -.30 รองลงมาคือปัจจัยด้านชีวสังคม มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ -.14
2. ไม่มีปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม ต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวม ต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานปัจจัยด้านชีวสังคม และปัจจัยด้านสมรรถนะครู มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ -.30, -.10 และ -.09 ตามลำดับ

คำสำคัญ : รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ, ความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน, ครูประถมศึกษา, ภาคเหนือตอนล่าง

¹ นิสิตระดับการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา ภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

² ดร., ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

³ รองศาสตราจารย์, กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

Abstract

The purpose of this study was to develop a causal relationship model of risk taking of working performances among the primary school teachers in lower northern area of the country. The study was conducted in three consecutive stages. Stage one was the in-depth interview with six primary school teachers and the review of literature to find factors affecting performance risk the primary teachers. Stage two was the building of a causal relationship model of performance risk of the primary teachers in lower northern area. This stage was conducted by content analysis of related studies and by focus group interview with nine experts in this field. The third stage was done to verify the congruence between the newly-built model and empirical data obtained from 640 primary school teachers working in the fundamental institutes in lower northern area. The sampling of the representatives applied multi-staged sampling technique. The analysis was done by descriptive statistics, correlation coefficient analysis, and path analysis.

The results of the study revealed that the newly-built causal relationship model of factors affecting performance risk was congruent with the empirical data obtained from those 640 respondents in the study ($\chi^2 = 140.11$, $p = .072$, $df = 117$, $\chi^2/df = 1.20$, $GFI = 0.99$, $AGFI = 0.94$, $RMR = 0.12$, $RMSEA = 0.018$).

This could be explained in terms of variances of risk taking in work performances of primary school teachers in lower northern area as follows:

1. The direct factor affecting performance risk of the primary teachers in lower northern area which were significant at 0.5 level were standard working factor, which yielded the highest value of -.30. The second highest value of -.14 was biosocial factor.
2. All the indirect factors affecting performance risk of the primary school teachers in lower northern area were not statistically significant at 0.5 level.
3. The total factors affecting performance risk of the primary school teachers in lower northern area which was significant at 0.5 level were standard working factor, biosocial factor, and competency factor, and with the values of -.30, -.10, and -.09 respectively.

ความเป็นมาและปัญหาของการวิจัย

ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ การที่ได้จะเจริญเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ และมีความรู้ความสามารถมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมมีครูเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในปัจจุบัน แม้จะมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาอันทันสมัย สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาค้นคว้าความรู้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดก็ตาม แต่ก็ไม่มีสิ่งใดที่สามารถทำหน้าที่ทดแทนครู ได้อย่างสมบูรณ์ เพราะครูเป็นผู้มีหน้าที่ทั้งในด้านการสอนการอบรมและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้และยังมีบทบาทในการเป็นแบบอย่างทางสังคมให้แก่แก่นักเรียนดั่งนั้น ครูจึงมีบทบาท

สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นเยาวชนของชาติมีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป จากความสำคัญดังกล่าวครูจึงควรได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (อำพร อัสวโรจนกุลชัย, 2553, หน้า 2) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 52 หมวด 7 ได้กำหนดแนวทางไว้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะต้องส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนา

ครู ณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการต่อเนื่องโดยรัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู ณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 13-16) และการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมีเจตนารมณ์มุ่งอำนวยความสะดวกให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมาตรา 39 จึงกำหนดให้กระทรวง ศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549, หน้า 1)

การที่สถานศึกษาได้รับการกระจายอำนาจสถานศึกษาจึงถูกกำหนดให้มีสถานะเป็นนิติบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาจึงมีอิสระในการบริหารงาน สามารถจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างยืดหยุ่น คล่องตัว เพื่อให้เป็นสถานศึกษาของชุมชนและสะท้อนภูมิปัญญาของท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้กำกับดูแลและให้คำปรึกษา ซึ่งจะเป็ปัจจัยหลักที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาและสังคมไทยในภาพรวมเกิดเป็นจริงขึ้นได้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544, หน้า 24-25) ความมีอิสระนี้ก่อให้เกิดผลที่เป็นทั้งในด้านบวกและด้านลบ สำหรับในด้านบวกนั้น ทำให้มีการดำเนินงานที่คล่องตัว เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษาแต่ละแห่งอย่างทีเรียกว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทำให้บริหารจัดการได้รวดเร็วทันเหตุการณ์ แต่ในทางกลับกันผลของการมีอิสระมาก อาจมีความเสี่ยงในหลายด้าน โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงโดยตรงคือ ครู ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ปฏิบัติ

ความเสี่ยงดังกล่าวเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความท้อแท้ วิตกกังวล มีความไม่มั่นใจในการประกอบอาชีพ เมื่อรัฐบาลมีโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต: เกษียณก่อนกำหนดทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ

มีประสบการณ์ มีทักษะความชำนาญ สมัครงใจเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก เกินกว่าจำนวนที่เป้าหมายของโครงการกำหนด หน่วยงานที่มีข้าราชการครูเข้าโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดมากที่สุดคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการร่วมโครงการนี้จำนวน 4 ครั้ง และมีครูที่เกษียณก่อนกำหนด จำนวน 56,180 คน แต่มีครูที่เกษียณอายุตามปกติ มีจำนวนประมาณ 15,000 คนแสดงให้เห็นว่าขณะนี้การขาดแคลนครูจำนวน 70,000 กว่าคน ส่วนใหญ่เกิดจากการเกษียณอายุก่อนกำหนด และในจำนวนผู้เกษียณอายุดังกล่าว ได้รับอัตราจัดสรรคืนจำนวน 19,069 อัตรา หรือร้อยละ 26 เท่านั้นจึงไม่มีอัตรามาเปลี่ยนถ่าย ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนครูสะสมและขณะนี้ยังแก้ปัญหาไม่ได้ เป็นจำนวน 70,000 กว่าคน (วิจิตร ศรีสอาน, 2550, หน้า 1-2) อันก่อให้เกิดผลกระทบต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการปฏิบัติงานการศึกษาในทุกด้าน กล่าวคือผลกระทบด้านการเรียนการสอนจำนวนครูในโรงเรียนประถมศึกษามีน้อยลงไม่สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน ครูต้องสอนหลายวิชาและไม่ตรงกับวุฒิวิชาเอกทำให้ขาดขวัญกำลังใจในการทำงานเกิดความท้อแท้ เครียด เนื่องจากมีภาระงานมากขึ้นและการพัฒนาตนเองมีน้อย ในด้านงบประมาณ โรงเรียนต้องใช้งบประมาณในการจ้างบุคลากรเพื่อทำหน้าที่สอนแทน ทำให้มีปัญหาค่าเงินและการบัญชี การจัดซื้อ จัดจ้าง ล่าช้าผิดพลาดบ่อยครั้งและการรายงานผลไม่เป็นไปตามกำหนด ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลมีปัญหาในการจัดหาครูอัตราจ้าง และครูอัตราจ้างที่มีขาดคุณภาพ ขาดประสบการณ์และวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน การส่งเสริมพัฒนาครูทำได้น้อย ประสิทธิภาพการทำงานลดลง และผลกระทบด้านการบริหารทั่วไปโรงเรียนพบว่าประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรและงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียนงบประมาณเพื่อพัฒนาด้านอาคาร สถานที่และการพัฒนาบุคลากรมีค่อนข้างจำกัด(ดำรง บุญโชติ. 2546, บทคัดย่อ)

องค์การทั้งภาครัฐและเอกชนจึงกำหนดให้มีการวางระบบควบคุมภายในเพื่อบริหารความเสี่ยงในทุกมิติ และเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และระเบียบ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544 กำหนดให้ส่วนราชการทุกแห่งต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงที่ดีคือการที่คนในองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ อีกทั้งร่วมกันวางแผนป้องกัน และควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจเพื่อลดสภาพปัญหา หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจสร้างความเสียหาย หรือความสูญเสียให้เกิดขึ้นกับองค์กรทำให้สถานศึกษาทุกระดับต้องมีการจัดทำการบริหารความเสี่ยง

การรู้สาเหตุของปัจจัยของความเสี่ยง และสามารถหาวิธีลดความเสี่ยงได้จะทำให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกิดความรู้สึกมั่นคงในวิชาชีพ และจะช่วยลดปัญหาของสถานศึกษาในที่แคลนครูที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และทักษะความชำนาญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง เพื่อให้สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาครูในการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ของครูประถมศึกษา 1.1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 1.2) วิเคราะห์

สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีเอกสารและงานวิจัย เพื่อกำหนดตัวแปร

- 1.3) กำหนดรายละเอียดและนิยามศัพท์เฉพาะตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายนอก และ ตัวแปรแฝงภายใน
- 1.4) ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบรายละเอียดแล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข
- 1.5) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยง จำนวน 6 คน
- 1.6) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมรายละเอียดตัวแปร และนิยามศัพท์เฉพาะของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน
- 1.7) ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบรายละเอียด แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบความสัมพันธ์

เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา 2.1) นำผลของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ของครูประถมศึกษา (ในขั้นตอนที่ 1) มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ 2.2) ร่างรูปแบบเชิงสมมติฐาน 2.3) กำหนดผู้เชี่ยวชาญเพื่อสนทนากลุ่ม 2.4) จัดสนทนากลุ่ม 2.5) ปรับปรุงแก้ไขเป็นร่างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความสอดคล้อง

ระหว่างรูปแบบเบื้องต้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2555 จำนวน 32,095 คน จากโรงเรียนทั้งสิ้น 3271 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2555 จำนวน 640 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการ

ปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูมีค่าความเชื่อมั่น .9687

2.2 แบบสอบถามสมรรถนะครูมีค่าความเชื่อมั่น .9861

2.3 แบบสอบถามความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูมีค่าความเชื่อมั่น .9551

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำหนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ แล้วส่งหนังสือพร้อมแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความร่วมมือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์คุณลักษณะของตัวแปรสังเกตได้ ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis)

4.2 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ทั้ง 29 ตัวแปร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4.3 วิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง โดยใช้โปรแกรม LISREL ประกอบด้วยค่าสถิติ คือค่าไคสแควร์ (Chi-square Statistic) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index : GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of fit index: AGFI) และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษ (Root Mean Squared Residual: RMR)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา

ประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายนอกและตัวแปรแฝงภายใน ดังนี้

1.1 ตัวแปรแฝงภายนอก ได้แก่ ปัจจัยชีวสังคม ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้เพศ อายุ รายได้ และประสบการณ์การทำงาน ตัวแปรที่นำมาเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์คือ ประสบการณ์การทำงาน

1.2 ตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่ สมรรถนะครู มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู และความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา

1.2.1 สมรรถนะครู เป็นตัวแปรแฝงภายใน ประกอบด้วยตัวแปรวัดได้ จำนวน 11 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะหลัก (Core Competency) 5 ตัวแปร และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) 6 ตัวแปร

1.2.2 มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน

1.2.3 ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย 5 ด้าน คือความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ด้านความปลอดภัย และด้านการบริหารสถานศึกษา

2. อิทธิพลระหว่างปัจจัย จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 เส้น ดังนี้

2.1 อิทธิพลจากตัวแปรแฝงภายนอก (ปัจจัยชีวสังคม) ที่มีต่อตัวแปรแฝงภายใน ประกอบด้วย 2 เส้น คือ

2.1.1 ปัจจัยชีวสังคมมีอิทธิพลทางตรงต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง

2.1.2 ปัจจัยชีวสังคมมีอิทธิพลทางตรงต่อสมรรถนะครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง

2.2 อิทธิพลจากตัวแปรแฝงภายใน จำนวน 3 ตัว ได้แก่ สมรรถนะครู มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู และความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ที่มีต่อกัน ประกอบด้วย 3 เส้น คือ

2.2.1 สมรรถนะครู มีอิทธิพลทางตรงต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง

2.2.2 สมรรถนะครู มีอิทธิพลทางตรงต่อมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง

2.2.3 มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูมีอิทธิพลทางตรงต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติ งานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง

ตอนที่ 2 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมระหว่างตัวแปรแฝงจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน รวมทั้งข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวน 6 เส้น โดยเส้นที่ได้เพิ่มเติมคือเส้นตัวแปรแฝงภายนอก ปัจจัย ชิวสังคัม มีอิทธิพลทางตรงต่อมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา

ตอนที่ 3 การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของตัวแปรวัดได้ พบว่า ครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีประสบการณ์ทำงานโดยเฉลี่ย เท่ากับ 16.14 ปี ตัวแปรสังเกตได้ภายในที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสมรรถนะครูที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือสมรรถนะที่ 5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Y_5) ตัวแปรวัดได้ภายในปัจจัยมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_{20}) และตัวแปรวัดได้ภายในปัจจัยความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือความเสี่ยงด้านความปลอดภัยด้านเงิน (Y_{25}) และพบว่าตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 29 ตัวแปร โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยในแต่ละปัจจัย มีดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านชีวสังคัม ตัวแปรประสบการณ์การทำงาน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุดกับตัวแปรการพัฒนาผู้เรียน (Y_7) ซึ่งมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .14

2.2 ปัจจัยด้านสมรรถนะครู ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การทำงานเป็นทีม (Y_4) กับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Y_5) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .77

2.3 ปัจจัยด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_{19}) กับ ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_{20}) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .75

2.4 ปัจจัยด้านความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Y_{26}) กับความเสี่ยงด้านความปลอดภัย (Y_{27}) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .82

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ระหว่างรูปแบบตามสมมติฐานและข้อมูลเชิงประจักษ์ รอบที่ 255 พบว่า

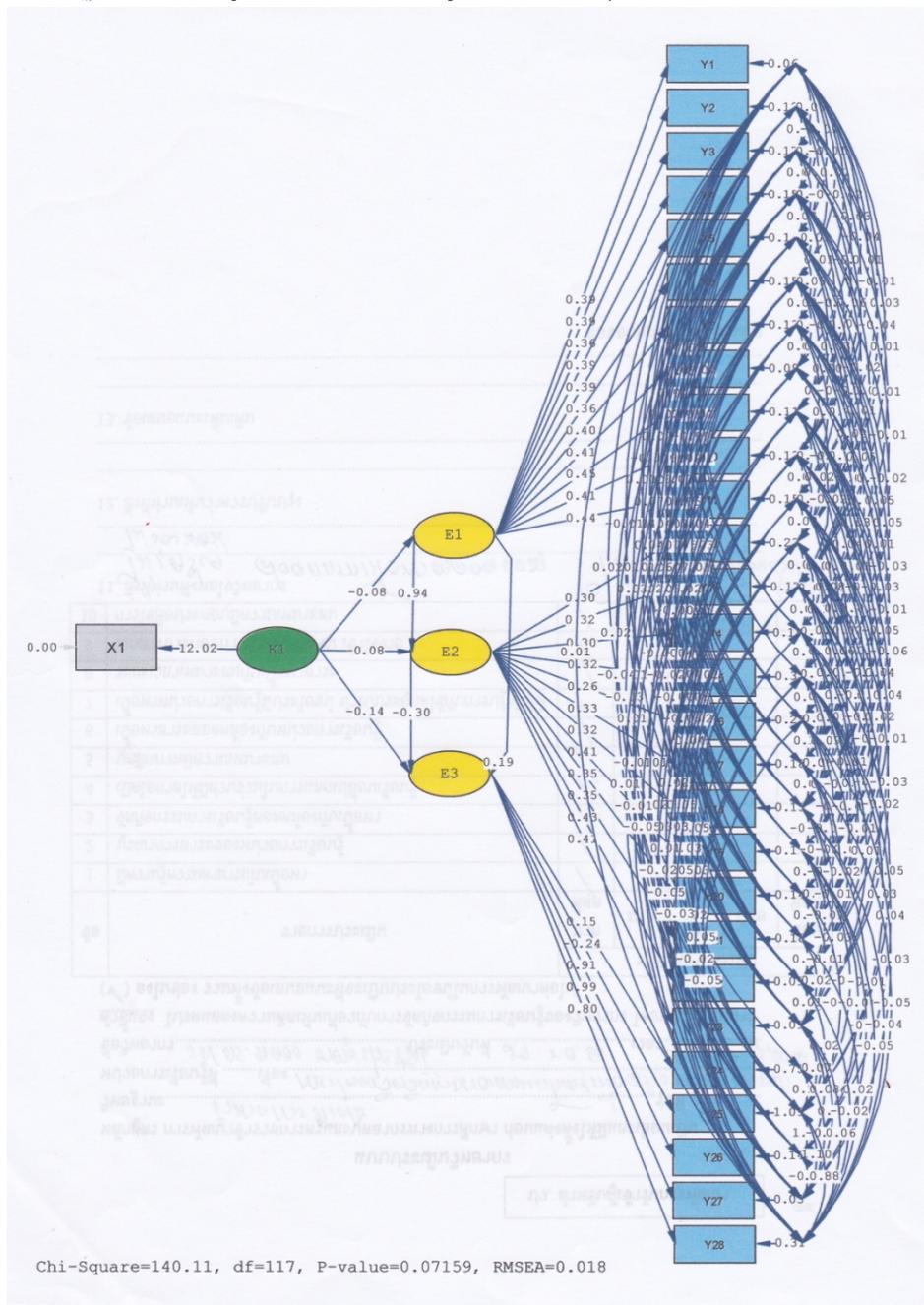
3.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบประกอบด้วย ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 140.11 ที่ระดับนัยสำคัญ $p = .072$ ท้องศาความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 117 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.20 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และดัชนีความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ดัชนีความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) เท่ากับ 0.94 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1.00 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.12 และดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.018 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 0 นั้นแสดงว่ารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง กับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกัน

3.2 ค่าอิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) และอิทธิพลรวม (TE) ของตัวแปรในแบบจำลองเชิงสมมติฐานที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว พบว่า อิทธิพลอิทธิพลทางตรง (DE) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ ปัจจัยทางชีวสังคัมส่งผลทางตรงต่อปัจจัยมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูปัจจัยทางชีวสังคัมส่งผล

ทางตรงต่อปัจจัยความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู, ปัจจัยสมรรถนะครูส่งผลทางตรงต่อมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู และปัจจัยมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูส่งผลทางตรงต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ -.08 , -.14, .94 และ -.30 ตามลำดับ อิทธิพลทางอ้อม (IE) พบว่า ไม่มีปัจจัยใดที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อิทธิพลรวม (TE) พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 คู่ ได้แก่ ปัจจัยทางชีวสังคมส่งผลต่อปัจจัยมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ปัจจัยทางชีวสังคมส่งผลต่อปัจจัยความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู ปัจจัยสมรรถนะครู

ส่งผลต่อมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู, ปัจจัยสมรรถนะครูส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู และปัจจัยมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ -.16, -.10, .94, -.09 และ -.30 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเสียหายในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง ระหว่างรูปแบบตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์รอบที่ 255 โดยวิเคราะห์ ด้วยโปรแกรม LISREL สรุปเป็นแผนภาพดังนี้

อภิปรายผล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู คือ ปัจจัยด้านชีวสังคมสมรรถนะครูและมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู โดยปัจจัยด้านชีวสังคมประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้และประสบการณ์การทำงาน ด้านสมรรถนะครูประกอบด้วยสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน ส่วนมาตรฐานการปฏิบัติงานมี 12 มาตรฐานของคุรุสภา ซึ่งได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบปัจจัยในงานวิจัยนี้ 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 ครูที่เกษียณอายุจำนวน 6 คน ครั้งที่ 2 การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นครูหรือผู้บริหารที่มีความรู้เรื่องการวิจัยความเสี่ยงของครู ซึ่งมีอายุราชการเกิน 25 ปี จึงกล่าวได้ว่ามีความเชื่อมั่นได้ว่าเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูไม่ว่าเสี่ยงในเรื่องชีวิตส่วนตัว ทรัพย์สินและอาชีพการงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือข้อมูลที่ครูตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปร จำนวน 640 คน พบว่าทั้ง 3 ปัจจัยส่งผลโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับพรทิพย์ ฟิงศักดิ์ (2552, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความเสี่ยง ความสามารถในการปฏิบัติงานกับความสุขในการทำงานพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติในศูนย์สุขภาพชุมชน เขต 4 พบว่า พยาบาลเคยเกิดความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานร้อยละ 56.2 การรับรู้ความเสี่ยงโดยรวมของพยาบาลอยู่ในระดับต่ำ ส่วนการรับรู้ความเสี่ยงด้านจิตสังคมในระดับปานกลาง ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาล อยู่ในระดับปานกลางและระดับสูงร้อยละ 50.2 และ 49.8 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าความเสี่ยงด้านกายภาพมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสุขในการทำงาน ส่วนความสามารถในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพศูนย์สุขภาพชุมชนเขต 4 และยังพบว่าความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพและปัจจัยด้านสถานภาพสมรสสามารถทำนายความสุขในการทำงานได้ร้อยละ 42.90 และสอดคล้องกับการวิจัยของธารสุดา อมรเพชร (2546, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงในส่วน

การพัสดุสำนักงานบริหารแผนและการคลัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 8 ประเภท คือ ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการดำเนินงาน ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากตัวบุคคลความเสี่ยงอันเนื่องมาจากเงิน ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกลยุทธ์การบริหารงานความเสี่ยงอันเนื่องมาจากสภาวะการแข่งขันความเสี่ยงอันเนื่องมาจากคู่ค้าหรือ ลูกค้าและผู้ให้บริการความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกฎ ระเบียบกฎหมายและความเสี่ยงอันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจ การเมือง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับอัมมาร สยามวาลา และคณะ (2549, บทสรุปผู้บริหาร) ที่วิจัยเรื่องการประเมินความเสี่ยงและความเปราะบางทางสังคม: การวัดภาวะ ความยากไร้และความเปราะบางสังคมสู่แนวทางนำไปปฏิบัติได้ในประเทศไทยพบว่าความเสี่ยงมี 3 ประเภท คือ ความเสี่ยงที่สามารถเตรียมการได้ล่วงหน้า ความเสี่ยงที่ไม่สามารถเตรียมการหรือคาดการณ์ได้ล่วงหน้า และความเสี่ยงในซารภาพ รวมทั้งเฟนเซล และโอ เบรนนัน (Fenzel and O'Brennan, 2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความเสี่ยงของเด็กชาวอเมริกันที่อาศัยอยู่ในแอฟริกาต่อบรรยากาศแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่มีผลต่อโรงเรียนพบว่า ควรมีข้อตกลง ทางวิชาการระหว่างนักเรียนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยง และความเสี่ยงมีความสำคัญต่อบทบาทของครูในการสร้างบรรยากาศทางการเรียนเช่นเดียวกันนอกจากนี้ทั้งลอรา และไดแอน (Laula and Diane, 1997, p. 2) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์ต่อเด็กก่อนวัยเรียนที่อาศัยอยู่ในชนบทที่มีความยากจนพบว่าความเสี่ยงทางด้านร่างกายความเสี่ยงในการติดเชื้อและความเสี่ยงที่ทำให้มีความรู้สึกรู้สึกหงุดหงิดและกดดันมีความสัมพันธ์กับร่างกาย ความยากจน การดำรง ชีวิตและความรู้สึกรู้สึกกดดันในการติดเชื้อการพัฒนาเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกเอกลักษณ์ของความ หงุดหงิดและกดดันมีความสัมพันธ์ต่ำเป็นอิสระจากผู้ปกครองอย่างไรก็ตามเพศมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลในเรื่องของการติดเชื้อ ซึ่งจากผลการค้นพบที่กล่าวมา จะเห็นว่าเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการวิจัยในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอน ควรทบทวนตัวเองและการประเมินตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือการประเมินสมรรถนะของตนเองและการพัฒนาชีวิตสังคม ให้มีคุณลักษณะส่วนตัวที่เหมาะสมมีเจตคติต่อวิชาชีพ และมีความรู้ทางวิชาชีพที่ดีตลอดจนพัฒนาตนเองในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2.1 ควรพัฒนาครูโดยคำนึงถึงความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถม ศึกษาโดยให้ครู การประเมินตนเอง ประเมินจากเพื่อนร่วมงาน และการจัดทำแผนพัฒนาตนเองถึงความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ตลอดจนนำผลการประเมินตนเองของครูมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของครูในภาพรวมของโรงเรียน

1.2.2 นำผลการวิจัยมาเป็นตัวแปรในการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครูถึงความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา

1.2.3 จัดให้มีมาตรฐานการทำงานของครูในโรงเรียนให้ชัดเจนเน้นการเรียนรู้และมุ่งคุณภาพของผู้เรียน

1.2.4 ควรส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน

1.3 สถานศึกษา ควรให้ครูเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ และมีมิตรภาพอันดีกับชุมชนอีกทั้งให้ชุมชนเห็นความสำคัญของสถานศึกษาที่มีต่อชุมชนและสร้างความเชื่อถือศรัทธากับชุมชน ตลอดจนควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชน

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในการพัฒนาระบบการศึกษาทั้ง ด้านบุคคล ด้านวิชาการ ด้านบริหารทั่วไป และด้านงบประมาณ รวมทั้ง การกำกับติดตาม นิเทศ การปฏิบัติงานของครู

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเชิงพัฒนาตัวชี้วัดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยนำตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้มาประกอบกรวิจัยเพื่อผสมผสานทฤษฎี แนวคิด ตามบริบทของประเทศไทยทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เพื่อพัฒนาเครื่องมือชี้วัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบบูรณาการระหว่างเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ดำรง บุญโชติ. (2546). *ศึกษาผลกระทบจากโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต : เกษียณก่อนกำหนดต่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ธารสุดา อมรเพชรกุล. (2546). *การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงในสวนการพัสดุ สำนักบริหารแผนและการคลัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ พึ่งศักดิ์. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความเสี่ยงความสามารถในการปฏิบัติงานกับความสุขในการทำงานพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติในศูนย์สุขภาพชุมชน เขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร). มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2550). *การปรับปรุงอัตรากำลังคนภาครัฐในมาตรการเกษียณอายุก่อนกำหนด*. สืบค้นเมื่อ 22 มิถุนายน 2555. จาก http://www.moe.go.th/websm/news_sep07/new_sep381.html.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค. 2545.

- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). *สังคมได้อะไรจากการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ : ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). *รายงานการวิจัยประเมินผลการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาให้เขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- อัมมาร สยามวาลา และคณะ. (2549). *การประเมินความเสี่ยงและความเปราะบางทางสังคม : การวัดภาวะความยากไร้และความเปราะบางสังคมสู่แนวทางนำไปปฏิบัติได้ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- อำพร อัสวีโรจนกุลชัย. (2553). *ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยกับประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Fenzel, M. L., & O'Brennan, L. M. (2007, April). *Educating at-risk urban African American children: The effects of school climate on motivation and academic achievement*. Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association, Chicago.

Laura and Diane. (1997, October). *"Factors associated with early risk for school-aged children living in rural poverty"* Educational Resources information Center (ERIC).